ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03.

Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

з підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	03 Гуманітарні науки

Спеціальність	035 Філологія

Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Полтава – 2019

Укладач програми: Король Т. Г. – к. пед. н., доцент, доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Рецензенти програми: Воловик Л. Б., к. філол. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін (Полтавська державна аграрна академія);

Черчата Л. М., к. пед. н., доцент, доцент кафедри доцент кафедри
загального і слов'янського мовознавства та іноземних мов (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка)

Програму навчальної дисципліни схвалено й обговорено на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу.

Протокол засідання кафедри від 15 травня 2019 р., № 9.

Завідувач кафедри української,
іноземних мов та перекладу
д. філол. н., професор
_____Н. М. Бобух

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми
035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно),
перша – англійська
д. філол., професор
_____О. І. Кобзар

ПОГОДЖЕНО
Голова науково-методичної
ради, д. е. н., професор
_____Н. С. Педченко

КОРОТКА АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методика викладання перекладу у вищій школі» спрямована на оволодіння студентами методичною компетентністю як сукупністю теоретичних знань, практичних навичок, умінь і здатностей ефективно організовувати й реалізовувати викладання перекладацьких дисциплін у закладах вищої освіти з урахуванням сучасних теоретичних і практичних підходів до формування перекладацької компетентності в різних видах усного й письмового перекладу та передбачає трансформацію, адаптацію й вдосконалення попередньо набутих ними перекладацьких навичок і вмінь з метою розв'язання нового кола дидактичних і методичних завдань.

Учебная дисциплина «Методика преподавания перевода в высшей школе» нацелена на формирование у студентов методической компетентности как совокупности теоретических знаний, практических навыков, умений и способностей эффективно организовывать и реализовывать преподавание переводческих дисциплин в высших учебных заведениях, учитывая современные теоретические и практические подходы к формированию переводческой компетентности в разных видах устного и письменного перевода, а также предусматривает трансформацию, адаптацию и совершенствование предварительно приобретенных ими переводческих навыков и умений с целью решения нового спектра дидактических и методических задач.

The course "Translation Teaching Methodology at Higher Educational Establishments" aims at the acquisition of methodological competence as the system of theoretical knowledge, practical skills and abilities to arrange and implement efficiently translation courses teaching at higher educational establishments, taking into account up-to-date theoretical and practical approaches to translation competence acquisition in different types of translation and interpretation. It requires

some kind of transformation, adaptation and enhancement of acquired prior by the students translation skills in order to solve new range of didactic and methodological tasks.

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Методика викладання перекладу у вищій школі» укладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», затвердженої наказом по університету від 22 травня 2019 р., № 6.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика викладання перекладу у закладах вищої освіти як синтетична наука та технологія формування перекладацької компетентності у здобувачів вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання перекладу у вищій школі» – оволодіння методичною компетентністю як сукупністю знань, навичок, умінь і здатностей ефективно організовувати й реалізовувати викладання перекладацьких дисциплін у закладах вищої освіти з урахуванням сучасних теоретичних і практичних підходів до формування перекладацької компетентності. Курс покликаний вдосконалити перекладацькі навички й уміння студентів шляхом їх трансформації й застосування для розв'язання специфічних дидактичних і методичних завдань.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК-1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.

СК-3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

СК-4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК-5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

СК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК-7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК-9. Здатність реалізовувати викладацьку діяльність з перекладознавчих дисциплін у закладах освіти.

СК-10. Здатність користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням, інформаційними та довідковими ресурсами з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності.

СК-12. Здатність взаємодіяти й виконувати різні функції в команді під час вирішення професійних завдань.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення

професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії в професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати й класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці.

ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН-10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН-11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН-17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та / або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН-18. Планувати, організовувати, реалізовувати та оцінювати власну викладацьку діяльність з перекладознавчих дисциплін у закладах освіти.

Навчальна дисципліна є обов’язковою відповідно до навчального плану. Форма підсумкового контролю знань – екзамен.

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1
THEORETICAL BACKGROUND OF TRANSLATION TEACHING METHODOLOGY

Тема 1.1
Translation Teaching Methodology as a Science

Translation teaching methodology as a synthetic science. Aims and objectives of Translation teaching methodology. Current trends in translator and interpreter education in Ukraine and abroad. Translation training standards. Research methods in Translation teaching methodology. Translation teaching methodology correlation with other sciences.

Тема 1.2
Translation Teaching as a System

Translation teaching as a system. External factors affecting translation teaching system. Translation teaching aims and objectives. Translation teaching principles (common didactic and specific translation teaching ones). Translation teaching content. Translation teaching curriculum. Translation teaching methods and techniques. Translation teaching aids. Translation assessment tools.

Тема 1.3
Translation Competence

Competence as the key category of Translation teaching methodology. History of the development of translation competence concept. Translation competence structures overview. Translation competence structure according to EMT vs. translation competence structure according to PACTE group. Models of translation competence acquisition.

МОДУЛЬ 2
TEACHING DIFFERENT TYPES OF TRANSLATION AND INTERPRETATION

Тема 2.1
System of Exercises to Develop Heterovalent Translation Skills

Heterovalent translation types: their features and performance peculiarities. Translation process and its performance. Preparatory stage. Source text analysis stage. Target text production stage. Target text editing stage. Relevant translation skills and abilities. System of exercises to teach abstract and gist translation, their similarities and discrepancies. Target text assessment criteria. Potential errors classification.

Тема 2.2
System of Exercises to Develop Full Translation Skills

Full translation features and performance peculiarities. Full translation process and its performance. Preparatory stage. Source text analysis stage. Target text production stage. Target text editing stage. Relevant translation skills and abilities. System of exercises to teach full translation. Target text assessment criteria. Potential errors classification.

Тема 2.3
System of Exercises to Develop Interpreting Skills

Interpretation process and its stage correlation. Common and specific interpretation subskills and skills. Peculiarities of sight, consecutive and simultaneous interpretation. Interpretation training exercises. Interpretation outcome assessment criteria and methods.

Тема 2.4
Translation Assessment

Assessment as a didactic problem. Translation assessment methods and techniques. Hetero, peer- and self-assessment role in translation teaching. Traditional and alternative assessment tools.

Holistic, analytic and combined assessment scales. Arrangement and implementation of translation assessment system.

Тема 2.5

Translation Teaching Arrangement

Theoretical approaches to translation teaching. Translation teaching planning. Preparing a lecture on Translation Theory and Practice. Practical lesson outline. Source text selection principles and procedures for training aims. Exercise development and arrangement. Requirements to translation training arrangement.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник для студ. вищих заклад. освіти за спеціальністю “Переклад”. Вінниця: Нова Книга, 2013. 376 с. (Серія“UTTA Series”).
2. Шепель Ю. А. Методика преподавания перевода в высшей школе: Теоретический курс. Днепр: Адверта, 2013. 158 с.
3. Алексеева И. С. Профессиональное обучение переводчика: Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей. СПб.: Издательство «Союз», 2001. 288 с. (Серия «Библиотека переводчика»).
4. Подготовка переводчика: коммуникативные и дидактические аспекты [Электронный ресурс]: колл. монография / авт. колл.: В. А. Митягина и др., под общ. ред. В. А. Митягиной. 2-е изд., стер. М.: ФЛИНТА, 2013. 304 с.
5. Дидактика перевода. Хрестоматия и учебные задания: учеб. пособие / сост. В. Н. Базылев, В. Г. Красильникова; под ред. В. Н. Базылева. 5-е изд., стер. М., 2017. 128 с.
6. Штанов А. В. Технология перевода и методика преподавания (компетентностный подход): монография. Моск. гос. ин-т междунар. отношений (ун-т) МИД России, каф. языков стран Ближнего и Среднего Востока. М.: МГИМО-Университет, 2011. 250 с.
7. Комиссаров В. Н. Теоретические основы методики обучения переводу. М.: Рема, 1997. 112 с.

8. Латышев Л. К., Семенов А. Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. М.: Академия, 2003. 192 с.
9. Bnini C. Didactics of Translation: Text in Context. Cambridge Scholars Publishing, 2016. 251 p.
10. Gile D. Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Amsterdam; Philadelphia: Benjamins, 1995. 277 p.

Додаткові

1. 1. филол. и лингв. фак. высш. учеб. заведений. СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: Академия, 2004. 352 с.
2. Chernovaty L., Kovalchuk N. Teaching non-fiction translation: the system of exercises and tasks. *Advanced Education*, 2019. 12, 5-11. https://doi.org/10.20535/2410-8286.155535
3. European Master's in Translation Competence Framework, 2017. Retrieved 20 January 2020 from https://ec.europa.eu.
4. Hurtado A. A. The Acquisition of Translation Competence. Competences, Tasks, and Assessment in Translator Training. *Meta*, 2015. 60(2), 256-280. https://doi.org/10.7202/1032857ar
5. Orozco M., Hurtado, A. A. Measuring Translation Competence Acquisition. *Meta*, 2002. 47(3), 375-402. Retrieved on 20 January 2020 from https://www.academia.edu/6011208/Measuring_Translation_Competence_Acquisition
6. Korol T. Translation Project as an Assessment Tool: Ukrainian Context. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 2019. 7(1), 115-123. Retrieved at: http://espeap.junis.ni.ac.rs/index.php/espeap/ article/view/869/429

Довідкові

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Азимов Э. Г., Щукин А. Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). М.: Издательство ИКАР, 2009. 448 с.

Інтернет-ресурси

1. Carol's Adventures in Translation
https://caroltranslation.com/about/

2. Merriam Webster dictionary
https://www.merriam-webster.com/